

able state of academic administration in large-sized schools under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3 was at highest level. When considering each aspect, there were five aspects which gained highest level including school curriculum development, learning process improvement, learning evaluation and credit transfer process, research for educational development and academic supervision respectively.

Possible guidelines for developing an academic administration were proposed as follows: 1) The conference between school administrators and board members should be held to promote the development of school curriculum according to vision, missions, goals and desired characteristics of the academic performance. 2) The teachers should provide student-centered learning activities to improve learning process. 3) In learning evaluation and assessment as well as credit transfer process, the conference between school administrators and board members should be held to specify the evaluation and assessment rules. 4) In terms of the research for educational development, teachers should be encouraged to create and use multiple innovations. 5) For the development of instructional media innovation and technology, appropriate media and technology should be provided to support learning management. 6) The school learning center and external learning resources in local community should be explored to support academic and learning resources improvement. 7) As of the learning supervision aspect, up-to-date information and data analysis is needed for an instructional process.

Keywords: Academic affairs administration, Guideline for development of school's academic affairs administration

บทนำ

การพัฒนาคนให้มีความสามารถพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับ การได้รับการศึกษาที่คุณภาพ เพราะการศึกษาเป็น เครื่องมือในการพัฒนาคน การให้การศึกษาแก่ เด็กหรือเยาวชนในชาติให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ รวมทั้ง มีคุณธรรมมีทักษะ ความรู้ในการประกอบอาชีพ และเป็นพลเมืองที่ดี สังคมยอมรับนั้น จะช่วยพัฒนา ประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ตลอดจนทั้งด้านสังคมและวัฒนธรรม นอกจากนั้นการศึกษายังช่วยคนได้พัฒนาตนเอง ด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิต วางรากฐานพัฒนาการ ของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและ ชีตความสามารถด้านต่างๆ ทำให้เป็นคนรู้จักคิด

วิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มี คุณธรรมจริยธรรม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รู้จัก พึ่งตนเอง ที่จะดำรงและประกอบอาชีพ สามารถ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ร่วมเป็นพลังสร้างสรรค์ อันเป็นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ การพัฒนา ประเทศและสังคมก็ย่อมทำได้ สะดวก รวดเร็ว ได้ ผลที่แน่นอน รวดเร็ว และก้าวไปอย่างยั่งยืน การ จัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ การประสานความร่วมมือหลายฝ่าย หน่วยปฏิบัติที่ มีบทบาทในการจัดการศึกษาให้มีความคุณภาพ พัฒนาผู้ เรียนโดยตรง คือ สถานศึกษา การที่สถานศึกษาจะ สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพต้องอาศัย ระบบการบริหารจัดการที่ดี กระบวนการสำคัญ ที่จะส่งผลให้ระบบบริหารจัดการที่ดี คือ การ บริหารวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ. 2543: 1)

การบริหารงานวิชาการ จำเป็นต้องอาศัย ทั้งศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับ ธรรมชาติและองค์กร ผู้บริหารต้องสร้างทักษะใน การบริหาร เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ สูงสุด (ซุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. 2545: 25) อีกทั้ง การบริหารงานวิชาการยังถือเป็นหัวใจสำคัญของ การบริหารสถานศึกษาหากต้องการให้งานดัง กล่าวดำเนินไปได้ด้วยดี บรรลุวัตถุประสงค์ และ เป้าหมาย ผู้บริหารต้องนำกระบวนการทางการ บริหารมาเข้ากับงานวิชาการ เนื่องจากมีผู้เชี่ยวชาญ ในการบริหารสถานศึกษาต่างๆ กล่าวไปในทิศทาง เดียวกันว่า งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญเพราะ การเรียนการสอนเป็นงานหลักของสถานศึกษา ส่วนงานอื่นๆ ในการบริหารสถานศึกษาถือเป็น งานเสริมและงานสนับสนุนงานวิชาการ (สันติ บุญภิรมย์. 2552: 39)

โรงเรียนนับเป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในการพัฒนาบุคลากร หรือผู้เรียน ให้มีศักยภาพออกไปรับใช้สังคมสามารถ พัฒนาประเทศให้แข่งขันกับนานาชาติได้ ทั้ง ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยีต่างๆ การเสริมสร้างโรงเรียนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่สำคัญ เพราะเป็นกลไกให้เกิดการพัฒนาการ จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีความเป็นเลิศและ ความเสมอภาคในการให้บริการอย่างเท่าเทียมใน ทางปฏิบัติ (อำรุง จันทวานิช 2547: 2) การแบ่ง ส่วนราชการในสถานศึกษาเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่ม การบริหารวิชาการ กลุ่มการบริหารงบประมาณ กลุ่มการบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป ซึ่งการบริหารวิชาการเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของ โรงเรียน เป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัด โปรแกรมการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และ งานพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพ (กระทรวง ศึกษาธิการ. 2546: 32)

จากสภาพดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะ ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ

โรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 เพื่อทราบถึงสภาพ ปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการ พัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาด ใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาศัยภูมิ เขต 3

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพ ที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดดงการวิจัยเป็น 2 ระยะ ะยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และ สภาพการพึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 3 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 13 โรงเรียน แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 26 คน ครูผู้สอน จำนวน 695 คน รวมประชากร ทั้งสิ้น 721 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ใน ปีการศึกษา 2557 จำนวน 268 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารทั้งหมด จำนวน 26 คน ครูผู้สอน จำนวน 242 คนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง

เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (สมบัติ
ท้ายเรือคำ. 2555: 49-50)

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการ
บริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ
เขต 3

กลุ่มเป้าหมาย สำหรับศึกษาแนวทางการ
พัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาด
ใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จำนวน 13 โรงเรียน โดย
ใช้วิธีการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา
ทั้งหมด จำนวน 13 คน ครูฝ่ายวิชาการจำนวน
13 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 13 รวมผู้ให้ข้อมูล
ทั้งสิ้นจำนวน 26 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบ
เจาะจง (Purposive Sampling)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถาม หาค่าอำนาจจำแนก
รายชื่อของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ตามวิธี Item
Total Correlation ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
ทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha
Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) และ
หาค่าความต้องการจำเป็นสำหรับโรงเรียนขนาด
ใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาชัยภูมิ เขต 3 (Priority Need Index: PNI)

2. นำแบบประเมินที่ได้รับคืนทั้งหมดมา
ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ จากนั้นนำ
มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
สำเร็จรูป โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการ
ตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนขนาดใหญ่
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชัยภูมิ เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก
ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการตาม
ความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ
เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด
5 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การ
พัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล
และเทียบโอนผลการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษา และการนิเทศการศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร
และครูคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษาจากวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้า
หมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถาบัน
ศึกษา เป็นอันดับแรก จัดให้ครูเข้ารับการอบรม
เกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ เป็น
ลำดับสอง และควรสร้างหลักสูตร/ปรับปรุงให้เหมาะ
สมกับความต้องการของท้องถิ่น เป็นลำดับที่สาม

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ เป็นลำดับแรก ควรจัดสภาพแวดล้อม
และส่งเสริมบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นลำดับที่สอง และจัด
ให้มีการประเมินและปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้
เป็นลำดับที่สาม

2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบ
โอนผลการเรียน ควรจัดให้มีการประชุมร่วมกัน
ระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อกำหนดระเบียบแนว
ปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถาน
ศึกษาเป็นลำดับแรก จัดให้มีการวัดและประเมินผล
อย่างเป็นระบบ มีการจัดบันทึกรายงาน และนำผล
การประเมินไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียน
รู้เป็นลำดับสอง และควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับ

การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง เป็นลำดับที่สาม

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรจัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างและการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีที่หลากหลาย เป็นลำดับแรก จัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการจัดและการทำวิจัยเพื่อพัฒนา เป็นลำดับสอง และจัดการประกวด การคิดค้นและการใช้นวัตกรรมวิธีการเป็นลำดับที่สาม

2.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาด้านวิชาการ เป็นลำดับแรก จัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ เป็นลำดับสอง และควรจัดให้มีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี เป็นลำดับที่สาม

2.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรดำเนินการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น เป็นลำดับแรก ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน เป็นลำดับสอง และควรดำเนินการกำกับติดตามและประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นลำดับที่สาม

2.7 ด้านการนิเทศการศึกษา ควรปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน เป็นลำดับแรก ผู้บริหารและครูควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการนิเทศ เป็นลำดับสอง และจัดให้มีการระดมความคิดเห็นและพัฒนาปรับปรุงการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นลำดับที่สาม

อภิปรายผล

ผลการศึกษาที่มีประเด็นสำคัญจากการค้นพบในการศึกษาค้นคว้าตามกรอบความคิด และ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า จัดทำโครงสร้างหลักสูตร และสาระการเรียนรู้ต่างๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เชื่อมโยงและสอดคล้องในภาพรวมทั้งหมด นำผลการนิเทศมาแก้ปัญหา การนำหลักสูตรไปใช้และ การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านวิชาการเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันยึดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษานั้น จะต้องศึกษาครึบสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโดยจะต้องนำมาจัดให้เป็นระบบ และมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นรายวิชา และช่วงชั้นกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ซึ่งครูต้องศึกษาวิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 เพื่อจัดทำสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน และสังคม มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชา ตามหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตจริง ในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้ และการแก้ปัญหา ตลอดจนการเสริมสร้างความ เป็นมนุษย์ ศักยภาพพื้นฐานในการคิดการทำงาน และการพัฒนาตนเอง (รุจิรี ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม, 2545: 58-76) ซึ่งการจัดทำโครงการหลักสูตร และสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เชื่อมโยงและสอดคล้องในภาพรวมทั้งหมดนั้นเป็นเรื่องใหม่ ที่ครูต้องทำการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูล โดยละเอียด ตามแต่ละบริบทของโรงเรียน สภาพแวดล้อมและชุมชน พร้อมทั้งสามารถแก้ปัญหาที่เกิดจากการนำหลักสูตรไปใช้ จากสาเหตุเหล่านี้ ทำให้การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ผลการวิจัย ของ วัชรภรณ์ วิจารณ์ (2550)

พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่าข้อที่มีปัญหา 3 อันดับแรก คือ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม ครูและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่างๆ โดยเน้นการนิเทศแบบมีส่วนร่วม แบบกัลยาณมิตร ทั้งนี้ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนต้องพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้สอนและชุมชน รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์สำคัญ ของการปฏิรูปการศึกษา แต่ในการดำเนินงานวิชาการของแต่ละโรงเรียน ชุมชนมีส่วนร่วม ในการกำหนดเป้าหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนน้อยมาก ทั้งที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมีการนำคณะกรรมการสถานศึกษา เข้ามามีส่วนร่วม แต่คณะกรรมการยังขาดความรู้ความเข้าใจในการกำหนดเป้าหมายของหลักสูตรอย่างเป็นทางการ กรรมการดำเนินงาน แต่ในนามไม่ได้ มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริง พร้อมทั้งการบริหารงานขาดการส่งเสริมให้ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายผู้ปกครองชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ขาดความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและปัญหาด้านบุคลากรของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถจัดครูประจำชั้น ประจำวิชาโดยคำนึงถึงความสามารถประสบการณ์และความถนัดได้ รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูใช้หลักสูตรสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับสภาพของโรงเรียน และท้องถิ่นเนื่องจากส่วนใหญ่ยังยึดติดกับแนวคิดเดิม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3. 2551) จากสาเหตุเหล่านี้ ทำให้การบริหารวิชาการด้าน การพัฒนากระบวนการ

เรียนรู้มีปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมสนธิ บุญญาภิสมภาร (2545) พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีปัญหาอยู่ในระดับมาก อโนทัย พิมพ์สกุล (2546) พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหา 3 อันดับแรก คือ จัดหาเอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วยการวัดประเมินผลให้ครู ได้ศึกษา กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา และนำผลจากการประเมินผลการเรียนมาวิเคราะห์ร่วมกับครูเพื่อวางแผนพัฒนา สอดคล้องกับอโนทัย พิมพ์สกุล (2546) พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับ อนนท์ โอนนอก (2548) พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าปัญหาโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าข้อที่มีปัญหาวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับ รุจิร ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545: 58-76 อ้างถึงใน ศิริพร เมฆวิทยา. 2548) ที่กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการที่น่าเชื่อถือ และเป็นระบบในการแสวงหาคำตอบเพราะเป็นการคิดค้น และพัฒนาที่เป็นการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่เป็นจริงในชั้นเรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ในเชิงวิทยาศาสตร์ ที่มีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การแสวงหาคำตอบจากปัญหา และข้อสงสัยของครู เป็นการคิดพัฒนานวัตกรรมเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาการเรียน การสอนซึ่งผลวิจัยที่ครูสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน กล่าวคือ สอนไปวิจัยไปเก็บข้อมูล และบันทึกผล นำผลการวิจัยมา

ใช้ในการแก้ปัญหา และเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น แต่บุคลากรในโรงเรียนบางส่วนยังไม่ทำการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง ขาดการบันทึกการเก็บข้อมูล และการเผยแพร่งานวิจัย และในสถานศึกษาขาดครูที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการวิจัย รวมทั้งการส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ครูขาดการพัฒนาตนเอง ไม่ใฝ่ไม่ทันต่อเหตุการณ์ จากสาเหตุเหล่านี้ทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าปัญหาโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อปรากฏว่าชื่อที่มีปัญหา 3 อันดับแรกคือ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดตั้งศูนย์บริการสื่อการเรียนรู้อัดหาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการพัฒนาด้านวิชาการ และติดตามประเมินผลการพัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และโรงเรียนยังขาดการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดตั้งศูนย์บริการสื่อการเรียนรู้อัดหาสื่อ ซึ่งในการจัดการศึกษานั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องผลิตสื่อให้ครบถ้วนสำหรับทุก ๆ เนื้อหา และเพียงพอแก่ผู้เรียน นอกจากนี้โรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณรายหัวของนักเรียนน้อย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3. 2551) จึงทำให้ครูได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อยไม่เพียงพอที่จะนำไปจัดทำสื่อ โดยเฉพาะสื่อที่เป็นนวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งมีราคาแพงจากสาเหตุเหล่านี้ทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมใจ พรหมศาสตร์ (2551) พบว่า ปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้านวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก สมสนิท บุญญาภิสมภาร (2545) พบว่า ปัญหาการดำเนินงาน

วิชาการด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าปัญหาโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายชื่อปรากฏว่าชื่อที่มีปัญหา 3 อันดับแรก คือ จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้เป็น หาทางช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานการใช้แหล่งเรียนรู้ และสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรในการใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจากยุทธศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทุกโรงเรียนต้องมีการจัดทำระบบสารสนเทศทำเนียบแหล่งเรียนรู้ วิทยากรประจำท้องถิ่น ที่สามารถให้โรงเรียนหรือผู้ที่ต้องการศึกษาสืบค้นได้ แหล่งเรียนรู้ต้องสามารถตอบสนองการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการ (Process of Learning) การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง (Learning of Doing) ทั้งการเรียนรู้ของคนในชุมชนที่มีแหล่งเรียนรู้ของตนเองอยู่แล้วและการเรียนรู้ของคนอื่น ๆ ทั้งในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัยเป็นแหล่งกิจกรรมแหล่งทัศนศึกษา แหล่งฝึกงาน และแหล่งประกอบอาชีพของผู้เรียน เป็นแหล่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง เป็นห้องเรียนทางธรรมชาติ เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า วิจัย และฝึกอบรม เป็นองค์กรเปิด ผู้สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเต็มที่ และทั่วถึงสามารถเผยแพร่ข้อมูลแก่ผู้เรียนในเชิงรุก เข้าสู่ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง ประหยัด และสะดวก มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน มีสื่อประเภทต่าง ๆ ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน และพัฒนาอาชีพ แต่มีจำนวนโรงเรียนหลายแห่งยังขาดการจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้นั้น ๆ ให้ผู้ที่สนใจได้รับทราบ รวมทั้งการดำเนินงานในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้อย่างขาดการกำกับติดตาม และการประเมินผลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่ส่งผลต่อนักเรียน รวมทั้งการพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ ผู้บริหาร และครูภายในโรงเรียน

ใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ไม่เต็มที่ จากสาเหตุที่ทำให้ปัญหาการบริหารงาน วิชาการตามความคิดเห็นของครูด้านการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านการนิเทศการศึกษา จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าปัญหาโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อปรากฏว่าชื่อที่มีปัญหา 3 อันดับแรก คือ ติดตามประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการ ก่อนการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน และ นำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจาก การนิเทศเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องปรับปรุงการสอนให้ความช่วยเหลือโดยตรงกับครูในการพัฒนาหลักสูตรการให้บริการทางวิชาการ การพัฒนากลุ่มและการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น การนิเทศจึงเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำช่วยเหลือบุคลากรทางการศึกษาและการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูผู้สอนให้สามารถพัฒนาปรับปรุงตัวครู และนักเรียน ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียน สภาพการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน และหลักสูตรการพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่นๆ ที่สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียน จำเป็นจะต้องมีการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอ นำผลการนิเทศมาจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อสะดวกต่อการกำกับติดตาม ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร โดยให้ครูได้รับการนิเทศ อบรมสัมมนา เพื่อนำความรู้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (Glickman, 1985 อ้างถึงใน สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์, 2546: 11) แต่โรงเรียนยังขาดการ

จัดให้ครูมีโอกาสประชุมอภิปรายปัญหา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิชาการระหว่างครูด้วยกัน และยังขาดการยอมรับระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ และยังขาดการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง จากสาเหตุเหล่านี้ทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูด้านการนิเทศ การศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมรเดชาฤทธิ์ (2546) พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก อนนท์ โอนนอก (2548) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา เขตกิ่งอำเภอ นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระยองเขต 1 พบว่าปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก เช่นนั้น

2. ผลการวิเคราะห์พบแนวทางการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครู ในแต่ละลักษณะงานดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ครูได้เสนอแนวทางการพัฒนาว่าควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และครูคณะกรรมกรสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จาก วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาจัดให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ และควรสร้างหลักสูตรพัฒนา/ปรับปรุง ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น ทั้งนี้ เพราะการมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรซึ่งการร่วมคิดร่วมทำจะทำให้สาระของหลักสูตรสะท้อนถึงสภาพของปัญหา และความต้องการ ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหา พร้อมทั้งการกำหนดเป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาต่างๆ เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ สามารถที่จะดำเนินงานได้ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา และปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรจะช่วยใช้สถานศึกษามีความรู้และเป็นวิธีการให้บุคลากร ต่าง ๆ ในสถาน

ศึกษาได้เข้าใจหลักสูตรของสถานศึกษาได้อย่างถ่องแท้ซึ่งรวมถึงความมั่นใจในบุคลากรที่ต้องใช้หลักสูตรรวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้และควรสร้างหลักสูตร/พัฒนา/ปรับปรุง ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเข้าใจถูกต้องตรงกันในการกำหนดนโยบายและวางแผนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจากความสำคัญดังกล่าว ครูในอำเภอสอยดาวจึงเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาดังกล่าว

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่าครูได้เสนอแนวทางพัฒนาว่า ควรจัดอบรมการให้ความรู้เรื่องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและควรจัดสภาพแวดล้อมและส่งเสริมบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน พบว่า ครูได้เสนอแนวทางพัฒนา ควรจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และครูเพื่อกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา จัดให้มีการวัด และประเมินผลอย่างเป็นระบบมีการจดบันทึกรายงาน และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ และควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงเป็น (กรมวิชาการ, 2545)

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่าครูได้เสนอแนวทางพัฒนาเข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สื่อนวัตกรรมที่เป็นเทคโนโลยี ทำให้การใช้สื่อเทคโนโลยียังไม่เต็มที่ยังไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร พร้อมทั้งสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีมีราคาแพงจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่ายในการจัดสรรงบประมาณเพื่อ ผลิต และใช้สื่อ เพื่อให้เกิด

ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนโดยแท้จริงจากความสำคัญดังกล่าวครูในอำเภอสอยดาวจึงเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังกล่าว

2.5 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พบว่าครูได้เสนอแนวทางพัฒนา ควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนา และศึกษาแหล่งเรียนรู้ ควรดำเนินการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่น และควรดำเนินการจัดตั้ง และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้องสามารถตอบสนองการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการ (Process of Learning) การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง (Learning by Doing) ทั้งการของคนในชุมชนที่มีแหล่งเรียนรู้ของตนเองอยู่แล้ว และการเรียนรู้ของคนอื่น ๆ ทั้งในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย เป็นแหล่งกิจกรรมแหล่งทัศนศึกษาแหล่งฝึกงาน และแหล่งประกอบอาชีพของผู้ เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าวิจัย และฝึกอบรม เป็นองค์กรเปิด ผู้สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเต็มที่ และทั่วถึง สามารถเผยแพร่ข้อมูลแก่ผู้เรียนในเชิงรุก เข้าสู่ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง ประหยัด และสะดวก มีการเชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน มีสื่อประเภทต่าง ๆ ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน และพัฒนาอาชีพ แต่งบประมาณในการบริหารจัดการเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้มีจำนวนจำกัด ทุกส่วนควรให้ความร่วมมือในการจัดสรรงบประมาณผู้บริหาร และครูต้องตระหนักถึงความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน พร้อมทั้งสำรวจ และจัดทำคู่มือแหล่งเรียนรู้ จากความสำคัญดังกล่าวครูในอำเภอสอยดาวจึงเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ดังกล่าว

2.6 ด้านการนิตศการศึกษา พบว่าครูได้เสนอแนวทางพัฒนา ควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้บริหาร และครูผู้สอนในเรื่องเทคนิคและวิธีการนิตศ ควรปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารและครู ควร

ตระหนักและให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากการนิเทศเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องปรับปรุงการสอน ให้ความช่วยเหลือโดยตรงกับครู ในการการพัฒนาหลักสูตรการให้บริการทางวิชาการ การพัฒนากลุ่มและการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น (Glickman, 1985 อ้างอิงใน ลิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์, 2546: 11) การนิเทศจึงเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่ง ในการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือบุคลากรทางการศึกษาและการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูผู้สอน ให้สามารถพัฒนาปรับปรุงตัวครูและนักเรียนตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียน สภาพการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน และหลักสูตร แต่โรงเรียนขาดการวางแผนเกี่ยวกับการนิเทศ ไม่มีขั้นตอนในการปฏิบัติที่แน่นอน รวมทั้งยังขาดบุคลากรผู้รับผิดชอบในการดำเนินการโดยตรง จึงมีความต้องการให้บุคลากรภายในมีส่วนร่วมในการวางแผนการ จัดทำแผนดำเนินงานการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีความต่อเนื่อง ชัดเจน สะดวกต่อการนำไปปฏิบัติมีการกำหนดผู้รับผิดชอบโดยตรง เพื่อดำเนินการ นิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ข้อมูลสารสนเทศจากการนิเทศจะช่วยปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนภายในโรงเรียนให้ดีขึ้น พร้อมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศให้แต่ละฝ่ายมีความเข้าใจตรงกัน เพื่อที่จะนำข้อมูลสารสนเทศ จากการนิเทศมาใช้ในการแก้ไขพัฒนากระบวนการเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนจากความสำคัญดังกล่าว ครูในอำเภอสอยดาวจึงเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาด้านการนิเทศการศึกษาดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่างๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เชื่อมโยงและสอดคล้องในภาพรวมทั้งหมดนำผลการนิเทศมาแก้ปัญหา การนำหลักสูตรไปใช้และการรวบรวมข้อมูล สาระสนเทศด้านวิชาการเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม ครูและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่างๆ โดยเน้นการนิเทศแบบมีส่วนร่วมแบบกัลยาณมิตร
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน จัดทำเอกสารคู่มือระเบียบว่าด้วยการวัดประเมินผลให้ครูได้ศึกษา กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาและนำผลจากการประเมินผลการเรียนมาวิเคราะห์ร่วมกับครูเพื่อวางแผนพัฒนา
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาติดตามประเมินผลงานด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยเป็นครูที่เลี้ยงในการทำวิจัยของครูอื่นและส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดตั้งศูนย์บริการซึ่งการเรียนรู้อ จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการพัฒนาด้านวิชาการ และติดตามประเมินผลการพัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้เป็น หาท่างช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานการใช้แหล่งเรียนรู้ และ สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรในการใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสาระการเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษา (หลักสูตรท้องถิ่น)

ของครูโรงเรียนในเขตชัยภูมิ

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของครูในเขตชัยภูมิ

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนในเขตชัยภูมิ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2545). *รายงานวิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการในเขตพื้นที่การศึกษาในห้าจังหวัดชายแดนใต้*. ม.ป.ท.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- รุจิร ภูสาระ และจันทรานี สงวนนาม. (2545). *การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์. (2546). *หลักการบริหารการศึกษา = Education administration*. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บุ๊คส์พอยท์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. (2558). *แผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี*. ชัยภูมิ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *การปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการบริหารจัดการการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

อำรุง จันทวานิช. (2547). *แนวทางการบริหารและการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: โครงการผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

Glickman, Carl D. (1985). *Supervision of Instruction: A Development Approach*. Massachusetts: Allyn and Bacon Inc, 1985.